

+ PARATGES CASTELLÓ

LA ESPERANZA

SEGORBE

Brollador de vida

El mapa del tresor.....

A uns tres quilòmetres de Segorbe, al nord-oest, per la carretera CV-216, es troba aquest paratge que és totalment accessible amb cotxe. Encara que potser serà més recomanable arribar passejant pel camí de vianants que passa per la Balsa del Chopo i la Masia de Cuencas.

Has arribat a un Espai Protegit. Sigues protagonista de la seua conservació

Descobrir una xicoteta meravella.....

Que aquest paratge és diferent és quelcom que veuràs quan arribes. És veritat que l'empremta del ser humà és impossible d'ignorar, però a canvi t'ofereix quatre punts d'interès singulars i per a tots els gustos. És impossible fer un recorregut més amé.

Quan arribes a la part baixa del tossal que el conforma, pots pujar a admirar la preciosa i ben conservada **ermita**, investigar les **ruïnes de l'antic monestir**, passejar davall els pins i acostar-te a **l'aula de naturalesa** o pots caminar fins al **brollador** i el seu increïble **palmerar**.

Si et decideixes per gaudir de la **pinada de pi blanc**, davall els arbres trobaràs **coscoll**, **arç negre**, alguna **savina** i **romers**. Junt amb l'aula

En el cim de la Muntanya de l'Esperança

Els esquiroles són grans acróbates

de naturalesa, on els col·legis fan activitats, veuràs les **garroferes**, **servers** i **aurons** que es van plantar.

Has d'estar atent als moviments ràpids dels **esquiroles**, n'hi ha uns quants i és un espectacle veure'ls jugar. Però no acaba ací, aguditzada l'oïda, sents les **cagarneres**? També pots veure **palputs**, **òbiles**, **conills**, **rabosots**, **porcs senglars** i algun **renoc**, **colobra** o **dragó**.

Per a qui vullga fer una **ruta senderista**, la que passa pel paratge, per la Fuente de los 50 Caños, pel Salto de la Novia a Navajas i el pantà del Regajo, té uns 19 quilòmetres de senzill recorregut jugant amb el Palància.

Gaudir del natural.....

Sens dubte, el que més sorprén del paratge és el palmerar junt amb el xicotet **embassament del brollador de l'Esperanza**, que es va plantar en 1983. Dóna la impressió d'haver trobat un xicotet oasi.

El brollador és la raó de ser del paratge i de l'ermita. Proveeix d'aigua les poblacions de **Segorbe, Altura i Navajas** per un sistema de manes. **Jaume I** va establir el repartiment. Ara, un dia a la setmana, el sequier puja a una pedra en la plaça de l'Almodí i distribueix la seua aigua.

Sobre aquesta surgència **José Soler** ens conta que l'historiador Diago cita una curiosa llegenda sobre aquest paratge natural en els seus Anales: "las fuentes de la Esperanza

de Segorbe y Sant Vicent de Lliria, son brazos de un río subterráneo que corre secreto por las entrañas de la tierra, y que al llegar a determinado punto se divide casi en partes iguales. Esto lo descubrió un cazador en un oculto paraje guiado por su perro que, acosado por la sed, lo había hallado. Y movido por su curiosidad tapó una de las bocas, dejando sin agua a Segorbe, y luego, destapando ésta y tapando la otra, amenguó el caudal de Lliria, hecho que produjo gran desolación en ambas poblaciones. Atemorizadas acudieron las autoridades al referido lugar, y quitando el impedimento volvieron a correr libremente las aguas. Se llevó todo a cabo con gran secreto y cautela. Se castigó al cazador para que no diese noticia de lo que pasaba y se cerró con mucho cuidado aquel puesto".

El brollador d'aigua de l'Esperança

Això era que.....

Si puges al xicotet tossal, a més de gaudir amb les vistes, trobaràs **l'ermita de l'Esperança** i, junt amb ella, les ruïnes de **l'antic monestir jeroni**.

L'ermita és del segle XIV i es va consagrar a santa Bàrbara, sant Agustí i a la Mare de Déu de l'Esperança. En 1496 va quedar incorporada al monestir i, després de la desamortització d'aquest i quedar en ruïnes, va ser restaurada en 1858 i també en 1906. Tot açò prova l'afecte de la localitat per l'ermita. Però no sols Segorbe va fins a ella en **processó per a donar gràcies per les aigües del brollador** que hi ha davall, també ho fan des d'Altura i Navajas. La gent d'Altura acudeix el dilluns de Pasqua i la de Navajas en sant Vicent.

Des de Segorbe arriba la **romeria** el primer dimecres de les festes patronals, a l'agost. El bisbe celebra una **missa** i després d'ella es prepara una gran paella per a tota l'assistència.

El Monestir de Jeronis de la Mare de Déu de l'Esperança no ha tingut tanta sort. Va ser fundat en 1495 per Enric d'Aragó i Pimentel, l'infant Fortuna, primer duc de Segorbe, però ja els seus inicis van ser difícils perquè fins a 1573 no va poder assentar-se l'orde correctament,

al no poder-se acabar tota l'edificació. Després, en el segle XIX, vindria la desamortització, l'abandó obligat i la ruïna. En 1992 es van realitzar excavacions que van proporcionar informació sobre la importància del monestir, però a penes queden vestigis d'això. És emocionant deixar llibertat a la imaginació i reconstruir com devia ser la vida agrària de la contornada.

Les ruïnes del monestir jeroni

Sabors: terra i tradició.....

Valdrà la pena que visites la localitat diverses vegades o que faces molt exercici recorrent els seus carrers i paratges perquè pugues degustar totes les delícies que t'esperen. Els seus rics camps ofereixen un **oli d'oliva** de gran qualitat procedent d'oliveres autòctones d'Espadà, també bon vi i fruites com ara **nispros**, **caquis** i **cireres**, a més **d'hortalisses**.

Els **pernils i embotits** també són famosos, com la llonganissa, la botifarra o la *güeña*. Amb alguns d'aquests ingredients es cuina la contundent **Olla Segorbina**, que durant el mes de gener es vist de gala i es pot gaudir en quasi tots els restaurants. La **Feria del Jamón y el Embutido Artesano** coincideix amb

la famosa Entrada de Toros y Caballos durant la segona setmana de setembre.

Al novembre, a la resta dels ingredients, se sumen els bolets i fongs en distintes preparacions, segons el restaurant, gràcies a la **Muestra Gastronómica de las Setas**.

I si el teu és el dolç, has d'acostar-te a un forn tradicional en Pasqua per a provar les **mones** de tonya amb ou dur i fruita gebrada amb forma de cocodril o de lluna.

Els **pastissos de moniato** t'esperen a l'hivern i les coques de tonya amb nous i panses, la **coca de poma**, la **coca de roig** i el **pa artesà** durant tot l'any.

La contundent Olla Segorbina

Els caquis donen color al camp

Més enllà del paratge.....

Fan falta uns quants dies per a gojar de tot el patrimoni que amaga Segorbe. És imprescindible que visites el **Castillo de la Estrella** i la **Catedral** amb el seu **museu** o que admires els treballs de restauració de les antigues **muralles** i **torres**.

Després de visitar el brollador de l'Esperança pots anar a veure **l'aqüeducte** construït pels àrabs que transportava l'aigua fins a Segorbe. El **Museo de Arqueología**, el **Museo del Aceite**, o el **Centro de Interpretación de la Entrada de Toros y Caballos** esperen la teua visita.

L'Arc de la Verónica, el **Palau dels ducs de Segorbe**... són tantes coses per veure! Si t'abelleix emportar-te un bon record són famosos els seus **bastons de fusta** i els productes de les seues **terrisseries tradicionals**.

Una altra cosa per la qual és famós Segorbe és per la seua concentració de **boixeteres**. La seua associació porta més de vint anys en actiu, posant en valor aquestes precioses randes.

I tampoc pots oblidar-te que la **Vía Verde de Ojos Negros** passa molt prop al voltant del seu quilòmetre 50. Sens dubte és un pla diferent que tindre en compte si s'és aficionat a la bicicleta. I si t'agrada recórrer muntanyes, ja saps que el **Parc Natural de la Serra d'Espadà** i el **Parc Natural de la Serra Calderona** estan ací mateix.

Indumentària tradicional de segorbina

Amb quin color es representa l'esperança?

AGRAÏMENTS

A José Soler Carnicer per regalar-nos les seues paraules i per tota una vida dedicada a les muntanyes

A Manolita Belis per transmetre'ns tot el seu amor per Segorbe i ser vertadera història viva del paratge

A Rafael Gil per explicar-nos la història i el funcionament de la Comunidad de Regantes de la Fuente de la Esperanza

A Luis Gispert per tot el seu immens saber sobre aquestes terres

A Vicente Palomar per fer-nos revivre la història del monestir i la de tot Segorbe

I, per si vols saber més sobre Segorbe

Ajuntament: 964 132 020

Oficina de turismo: 964 713 254

www.turisme.segorbe.es

www.turismodecastellon.com

